Koululäsnäolon tuen ja poissaoloihin puuttumisen toimintamalli Etelä-Savo, perusopetus

Toimintamalli perustuu:

Perusopetuslaki 26 §
Opetuksen järjestäjän tulee ennaltaehkäistä oppilaan poissaoloja sekä seurata ja puuttua niihin suunnitelmallisesti. Opetuksen järjestäjän tulee ilmoittaa luvattomista poissaoloista huoltajal le tai muulle lailliselle edustajalle.

Perusopetuslaki 26§, Oppivelvollisuuslaki 2 §, 9 §
Oppilaalla on velvollisuus suorittaa perusopetus.
Huoltajan on huolehdittava, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuutensa.

Oppivelvollisen valvonnan laiminlyönti OVL 12 §, 22 §
Rehtori/koulujohtaja ilmoittaa opetuksen järjestäjälle, kun oppilaalla on poissaoloja 200 h.
Opetuksen järjestäjä ilmoittaa huoltajalle kirjallisesti ja puhelimitse.

VARHAINEN PUUTTUMINEN

- Opettaja keskustelee poissaoloista oppilaan ja tarvittaessa huoltajan kanssa.
- Opettaja seuraa oppimisen etenemistä, tunnistaa oppimisvaikeuksia ja arvioi tuen tarvetta.
- Opettaja konsultoi matalalla kynnyksellä erityisopettajaa ja opiskeluhuoltopalveluita, jos oppilaan hyvinvoinnista, oppimisesta tai koulunkäynnistä on huolta.
- Opettaja sopii tarvittaessa tukitoimista oppilaan ja huoltajan kanssa.
- Opettaja puuttuu luvattomiin ja selvittämättömiin poissaoloihin välittömästi: keskustelu.

POISSAOLOJA 10 % TARJOTUSTA OPETUKSESTA

- Opettaja on yhteydessä huoltajaan puhelimitse tai kasvotusten ja kirjaa yhteydenoton Wilma-lomakkeelle.
- Opettaja keskustelee poissaolojen syistä ja tarkistaa pedagogisen tuen tason.
- Opettaja sopii tarvittavista tukitoimista ja seurannasta oppilaan ja huoltajan kanssa.
- Opettaja konsultoi erityisopettajaa ja/tai opiskeluhuoltopalveluita.
- Opettaja ohjaa tarvittaessa oppilaan opiskeluhuoltopalveluiden piiriin ja/tai kutsuu koolle opiskeluhuollon monialaisen asiantuntijaryhmän oppilaan ja huoltajan luvalla.

POISSAOLOJA 20 % TARJOTUSTA OPETUKSESTA

- Viimeistään tässä vaiheessa opettaja konsultoi opiskeluhuoltopalveluita ja ohjaa oppilasta opiskeluhuoltopalveluihin.
- Viimeistään tässä vaiheessa opettaja tarjoaa perheelle opiskeluhuollon monialaisen asiantuntijaryhmän tukea.
- Sovitaan poissaolojen syiden laajemmasta kartoituksesta oppilaan, huoltajien ja opiskeluhuoltopalveluiden kanssa.
- Vahvistetaan tukitoimia, tarkistetaan pedagoginen tuki.
- Suunnitellaan kouluun paluun tukeminen.

JOS POISSAOLOT EDELLEEN JATKUVAT
Vahvistetaan ja täsmennetään monitoimijaista yhteistyötä ja pedagogista tukea.

Viimeistään tässä vaiheessa harkitaan/tehdään tarvittaessa:

1) **sosiaali-huoltolain mukainen yhteydenotto tuen tarpeen arvioimiseksi yhdessä perheen kanssa tai**

2) **lastensuojelu-ilmoitus**

Poissaolojen laskennassa huomioidaan kaikki poissaolot, myös luvalliset. Opettaja seuraa poissaoloja jatkuvasti läpi lukuvuoden. Rehtori/koulujohtaja seuraa luokkien poissaolotilastoja neljä kertaa vuodessa: syysloman, joululoman ja talviloman jälkeen sekä lukuvuoden päättyessä.

Poissaolorajat prosentteina ja tunteina

Jo 10% poissaolo on tutkitusti hyvinvoinnin ja oppimisen riskitekijä

Tarkistusaika		Syysloma Opetusta syyslomaan mennessä 10 työviikkoa		Joululoma Opetusta joululomaan mennessä 18 työviikkoa		Talviloma Opetusta talvilomaan mennessä 25 työviikkoa		Lukuvuoden lopussa Opetusta 38 työviikkoa	
Poissaolot		10 %	20 %	10 %	20 %	10 %	20 %	10 %	20 %
Luokka-aste	0. lk	21	42	38	76	53	105	80	160
	1. lk	21	42	38	76	53	105	80	160
	2. lk	21	42	38	76	53	105	80	160
	3. lk	24	48	43	86	60	120	91	182
	4. lk	24	48	43	86	60	120	91	182
	5. lk	26	52	47	94	65	130	99	198
	6. lk	26	52	47	94	65	130	99	198
	7. lk	30	60	54	108	75	150	114	228
	8. lk	30	60	54	108	75	150	114	228
	9. lk	30	60	54	108	75	150	114	228

Huoltajan muistilista

Koulunkäynti on lapsen lakisääteinen velvollisuus (oppivelvollisuus). Perusopetuslaki 26§, oppivelvollisuuslaki 2§.
Huoltaja on velvollinen huolehtimaan, että lapsi käy koulua (suorittaa oppivelvollisuutensa). Oppivelvollisuuslaki 9§.

Kaikenlaiset poissaolot, myös terveyssyistä johtuvat ja muut hyväksytyt poissaolot voivat pitkittyessään tai toistuessaan muuttua ongelmallisiksi, jos ne haittaavat oppimista, sosiaalisia suhteita tai muuta hyvinvointia.

Läpi lukuvuoden

- Kannusta lastasi koulunkäynnissä.
- Tarkista, että läksyt ovat tehtynä ja koulutarvikkeet ajan tasalla. Auta kokeisiin lukemisessa.
- Huolehdi, että lapsesi käy koulua oppivelvollisuuden mukaisesti, lähtökohtaisesti päivittäin.
- Merkitse lapsesi poissaolot Wilmaan mahdollisimman pian.
- Ole yhteydessä opettajaan, jos sinulla on huolta lapsesi koulunkäynnistä tai poissaoloista.
- Ole yhteydessä opiskeluhuoltopalveluihin (terveydenhoitaja, kuraattori, koulupsykologi, koululääkäri), jos huolestut lapsesi tai perheesi hyvinvoinnista.

Jos lapsellesi on kertynyt poissaoloja

- Keskustele opettajan kanssa poissaoloista ja siitä, onko tarvetta tukitoimille. Opettaja on sinuun yhteydessä viimeistään, kun mitä tahansa poissaoloja on kertynyt 10% tai 20% tarjotusta opetuksesta. Voit myös itse olla aloitteellinen.
- Kannusta lastasi osallistumaan ongelmallisten poissaolojen syiden selvittelyyn.
- Jos poissaolojen määrä tai syy aiheuttaa huolta, kannattaa osallistua monialaiseen opiskeluhuollon tapaamiseen tilanteen selvittämiseksi ja tarvittavan tuen suunnittelemiseksi. Tapaaminen järjestetään oppilaan ja/ tai huoltajan suostumuksella.
- Kerro reilusti, mitä tukea toivoisit lapsellesi ja perheellesi tilanteessa.

Toimintamallin taustatietoa huoltajalle

- Luokanopettajalla/luokanohjaajalla on vastuu oppilaiden poissaolojen seurannasta ja niihin puuttumisesta.
- Poissaolojen seurannassa lasketaan kaikki lukuvuoden aikana kertyneet poissaolot, myös terveydellisistä syistä kertyneet ja luvalliset anotut poissaolot.
- Poissaolomäärä ei nollaudu missään vaiheessa lukuvuotta.
- Myöhästyminen oppitunnilta ei tilastoidu poissaoloksi. Opettaja kirjaa Wilma-merkinnän yhteyteen poissaolon minuuttimäärän ja ottaa myöhästymiset puheeksi oppilaan kanssa viipymättä.
- Oppilaalla on oikeus käyttää opiskeluhuoltopalveluita (terveydenhoitaja, kuraattori, koulupsykologi, koululääkäri) koulupäivän aikana. Opiskeluhuoltopalveluiden käyttäminen ei tilastoidu poissaoloksi.
- Poissaolojen seuranta ja niihin reagointi tapahtuu poissaolojen prosentuaalisen määrän mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että tiettynä ajankohtana huomioidaan prosenttimääräinen tuntimäärä tähän mennessä tarjotusta opetuksesta. Opettajan seurantaa helpottamaan on laskettu valmiit taulukot prosentti- ja tuntimääristä. (Viikkotuntimäärät poikkeavat eri vuosiluokilla toisistaan.)
- Prosenttimääräinen tarkastelu perustuu tutkimukseen siitä, että jo 5-10% poissaolomäärä tarjotusta opetuksesta voi heikentää oppilaan oppimista ja hyvinvointia. 20% poissaolomäärä tarjotusta opetuksesta heikentää oppimista ja hyvinvointia merkittävästi.
- Toimintamallin tarkoitus on myös lisätä kodin ja koulun välistä positiivista vuorovaikutusta oppilaan koulunkäynnin tueksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön suositukset Wilma-merkinnöiksi

Poissaololuokitus	Luokituksen selitys
Terveydellisiin syihin liittyvä poissaolo	Oppilas on fyysisesti poissa koulusta (sairaana, fyysiseen ja/tai psyykkiseen terveydenhoitoon liittyvä tapahtuma / vastaanottokäynti esim. hammaslääkäri, terapia tai leikkaus). Kirjauksen voi tehdä huoltaja tai opettaja huoltajan ilmoituksen perusteella.
Ennalta anottu vapaa	Huoltajan ennalta anoma vapaa, myös yksittäiset oppitunnit ja koulupäivät (lomamatka, harrastukseen liittyvä poissaolo, etävanhemmalla). Opettaja kirjaa poissaolon huoltajan ilmoittaman tiedon/anomuksen perusteella.
Muu selvitetty poissaolo	Käytetään vain niissä tapauksissa, kun poissaolo ei kuulu mihinkään muuhun kategoriaan (esim. POL36§, omaehtoinen karanteeni, odottamaton perhetilanne). Huoltajan tai opettajan kirjaus.
Luvaton poissaolo, selvitetty	Huoltajan tai opettajan selvittämä luvattomaksi luokiteltu poissaolo (pinnaus tai yli oppitunnin kestävä myöhästyminen).
Selvittämätön poissaolo	Koululla ei tietoa miksi lapsi on poissa. Poissaolo voidaan opettajan tai huoltajan toimesta selvittää ja merkinnän luokkaa muuttaa.
Muu koulutyö, läsnä	Lapsi on fyysisesti koulussa, mutta luvallisesti pois oppitunnilta (opiskeluhuollon palveluissa, oppilaskunnan tehtävissä, opolla tms.). EI TILASTOIDU POISSAOLOKSI.
Opiskelu muualla	Oppilas on fyysisesti pois koulusta esim. sairaalakoulussa tai tekee sovitusti lyhennettyä koulupäivää tai -viikkoa (POL 18§). EI TILASTOIDU POISSAOLOKSI.
Myöhästyminen	Alle oppitunnin mittainen myöhästyminen kirjataan tuntimerkintänä (minuuttimäärä). EI TILASTOIDU POISSAOLOKSI.

Huoltajan käytössä oleva merkintä

Huoltajan käytössä oleva merkintä

Huoltajan käytössä oleva merkintä

Huoltaja voi ilmoittaa ennalta anottuna vapaana

Opettaja merkkaa myöhästymisen minuuttimäärän